Üksik number 4 senti.

Jõhvis müügil varahommikul

Alutaguse Teataja

Ilmub Jõhvis igal teisipäeval, neljapäeval ja laupäeval.
TO:METUS ja TALITUS: Jõhwis, Rakwere tän. 7-a Telefon 43 ja Narvas tel. 34. Tegevtoimetaja Roman Hoona.

TELLIMISE HIND:
1 kuu postiga 50 senti
3 kuud „ 150 „
6 „ „ 280 „
1 aasta „ 550 „
Tellimisi wõtawad wastu kõik postkontorid.

Kuulutuse hinnad: 1 millim. 1 weerul kuulut. kõljel 3 senti, lehe teksiis ja eesotsas 8 senti. Tööotsimise kuulutused poole hinnaga. Kuulutusi wõetakse wastu lehe ilmumise eelpäewal kuni kella 12.

№ 143. Jõhwis, laupäewal, 30. detsembril 1933. a. V aastakäik.

Esimene ülesanne olgu igaühel tellida „Alut. Teataja" omale 1. jaan. 1934.

Surma läbi lahkunud kauaaegset ja kohusetruud diskontokomitee liiget

Kristoph Wester'it

mälestab Krediit Panga Jõhvi osakond.

Mida toob aasta 1934?

Uus aasta olgu-heaks aastaks

Ühtmeelt polititikasse, kergendust majandusellu, hoogu seltskondlikku töösse.

Narwa seltskonna soowid algawaks aastaks.

Wastuseid meie kiirringküsimusele.

Jaan Luts,

linnapea.

Soowin, et uuel aastal kõik läheks paremini kui seni. Jätkaku uued linnajuhid tööd samas edu suunas, kui seni. Kadugu üksteise mustamine, olgu iga kodaniku wooruseks näidata enda positiiwseid külgi.

Weel soowin et kõik poissmehed abiellukssiid ja et kõik preilid, kes tahawad, saaksid mehele. Mingu hästi ka Jõesuu asi, et kõigil oleks kena seal suwitada. Ja lõpuks — ajakirjanikele soowin uueks aastaks palju uudiseid, et nendelgi oleks aasta läbi üks itus päew.

J. Lust,

linnavolinik, k-s. „Võitleja" esimees.

Algawaks aastaks soowin, et Eesti rahwas saaks kätte jälle oma tasakaalu. Linnawalimistele peaks minema rahunenud meeltega. Peaks kaduma üksteise põhjuseta mahategemine. Ei tohiks olla aset killunemisele meie linnakodanike seas, waid üksmeel peab pääsema maksmusele. Üksmeel on meid edasi wiinud senini alati, kui teda on olnud, ja üksmeel kindlustab meile ka lootusrikkad t u l e w i k u-prespektiiwid.

A. Bachmann,

abilinnapea, haridusosakonna juhataja,

soowib, et uuel aastal tulewased linnarae tegelased jatkaksid seda tööd, mida senine linnawalitsus oma paremate kaalutluste kohaselt on teinud. Walitsegu alati erapooletu waim linnarae asjaajamisel.

Narwa-Jõesuu küsimus peaks lahenema uuel aastal.

Narwa ajakirjandusele on hr. Bachmannil soowida uueks aastaks, et ajalehed püsiksid kõlblistel alustel ja hoiaksid õiget suunda. Narwa ajakirjanike ühingust saagu uuel aastal eluwõimeline lehemeeste koondis.

J. Jalajas,

praost,

näeks algawal 1934. aastal tõusu usuelus ja — et kõik lapsed koolides õpiksid usuõpetust. See ei tähenda weel sunduslikku usuõpetust, sest sellega ei saa kaugele. Wanemad peaks püüdma wiia lapsi usuelule lähemale.

T. Käbin,

pedagoog.

Soowin, et uuel aastal meie majanduslist, hariduslist ja sotsiaalset polititikat kindlalt ja jõukohaselt juhitaks.

Eriti tuleks aga meie seltside juhtidel tõsiselt mõtelda, kuidas saaks ühendada seltsisid — wanu ja noori. — Kiratsewad seltsid ei saa olla juhiks kodanikele.

A. Tõnurist,

ajaloolane, kauaaegne pedagoog.

Palume Uueaasta lapselt tarka meelt ja mõistust kõigepealt meie Majesteedile. Et ta t õ s i s e i d rahwapoegi- ja tütreid oma esindajaiks linna ja riigikokku leiaks, kellele meie linna ja kodumaa käekäik tõesti kallis oleks. Jäägu nende ridadest wälja kõik ahnitsejad ja omakasu püüdjad hinged. Siis weel: murra meie igapäewast leiba meile k õ i k i d e l e, — ärgu jäägu meist keegi ilma.

Head uut aastat!

A. Pitsar,

Narwa Ühispanga juhataja.

Raskeim ülesandeist on tulewiku ennustamine. Kuid meil on põhjust eeldada, et tulewane aasta on parem lõppewast. Kui meie kõiki omi jõude ja kõiki wõimalusi ära kasutame, ning sihikindlalt tööle asume, siis ei puudu meil wäljawaateid raskustest ülesaamiseks ligemas tulewikus. Meil on tarwis usku iseendasse ja oma jõusse, julgust ja tahtmisi jagu saada kõigist majanduslikest ja teistest raskustest.

Meie seltskondlikus tegewuses peitub jõud, mis rahwast raskustest wälja wiib, sellepärast — mitte lõhkuda seltskondlikke wabu organisatsioone, mis lämmataks rahwa töötahte, ning isegi usu oma jõusse ja wõimetesse.

Rahwas enesealgatuseta ja usuta enda wõimetesse on jõuetu, sellepärast erilist tähelpanu ja toetust seltskondlikule enesealgatusele ning ettewõtetele igal pool ja kõigil aladel.

Olgu eelolew 1934. aasta meile kõigile majandusliku ja kultuurilise edenemise aastaks.

K. Podrätsik,

Narwa wabadussõjalaste juht.

1933. aasta möödus Eesti rahwal wõitluse tähe all erakondluse wastu, kusjuures rahwas wabadussõjalaste juhtimisel wallutas paljud erakondluse eelkindlustused. 1934. aastal kujuneb see wõitlus weelgi käredamaks.

Erakonnamehed teawad, et wabadussõjalaste ega ka terwe rahwa poolt ei ole oodata halastust ega armu kompromisside ehk kokkulepete näol ja sellepärast pannakse wälja kõik wiimased reserwid, et kaotatud positsioone tagasi wõita ja wältida täielikku kapituleerumist.

On ju täiesti arusaadaw, et juhul kui erakonnameestel korda läheks omameest riigiwanema toolile upitada, siis on senine wabadussõjalaste töö olnud peaaegu asjata ja Eestit ootawad weel tumedamad ajad, kui olid Tõnissoni walitsuse ajal.

Olen aga kindel, et erakonnameeste pearelwad — wale ja laim ei suuda wastu panna wabadussõjalaste relwale — tõele ja isamaarmastusele.

Olgugi, et meie wastaste käsutuses on terwe „erapooletu" ajakirjandus, riigiwõim ja raha, millest osa tuleb wäljamaa röökkapitalist. Olgugi, et meie wastased on wõitlusabinõude walimisel äärmiselt hoolimatud, siiski ei kahtle, et sellest heitlusest tuleb wõitjana wälja rahwas ja weel samal 1934 aastal näeme, et meie riigielus on mõjule pääsenud täiesti uued põhimõtted, mida läbiwiiwad uued inimesed.

Arwan, et endistest tegelinskitest paljud jätawad Eestiga jumalaga, sest mine tea misjugused paberid ei wõi nende uute inimeste kätte sattuda.

Kuigi omawalitsuste walimistel ei saawuta wabadussõjalased wast nii suurt wõitu, kui riigiwanema ja riigikogu walimistel, siis wiimati mainitud walimised toowad aga erakonnameestele kindlasti hämmastawa läbikukkumise.

Hansing,

majandustegelane, Eesti Panga juhataja.

„Soowin kallile kodulinnale loomulikku arenemist ja kaaskodanikele piiramatuid töötõimalusi."

Kolonel Pulk,

1. rügemendi ülem

soowib, et tema uueaasta soowid ei läheks lehte. Sest tema kui wilunud sõjamees ei tõnele palju waid tegutseb. Teine lause ei ole hra koloneli enese ütelus, waid lause lisas juure lehemees kindlas ja wankumatus usus, et see sõjamehelik tagasihoidlikkus on soowide mitteawaldamise põhjuseks.

Pr. Neumann,

Narva naisseltsi esinaine.

Soowin et minu parimad soowid läheksid täide.

Nii wastas pr. Neumann meie kiirringküsimusele. Meilgi on põhjust soowida nende parimate soowide täitumist, sest nagu meil läks korda teateid hankida, olewat need soowid wäga õilsad ja head.

G. Matto,

pedagoog, Narwa haridusseltsi esimees.

Ah, et mis ma e n e s e l e uuel aastal soowin! Oi, olge lahked...

See teid ei huwita? Kahjul Ah, mis ma Narwa l i n n a l e ja r a h w a l e, noh ühe sõnaga oma ligimesele soowin... Kõigepealt, et iga „kolmiku" esimene ja wiimane wähemalt kord elusti s. o. uueaasta ööl unes wõiks hetke Narwa „bürgermeister" olla. Aga tulewal aastal hoidku jumal kolmikute eest, ka kaksikud ei ole soowitawad... Kehw aeg!

Muidu aga, et elu kõigil meelepärane oleks ja k õ i k i d e kõik õilsad soowid täituksid (wabandage, härra toimetaja, kas ma sõnas „k õ i k i d e" ka enese wõin kaasa mõelda?)

Jah, siis weel, et igaüks ka rasketki elu tujukõllaselt ja lõbumeelselt oskaks wõtta.

Major Lepp,

k.-l. Narva maleva päälik

soowib üleilmlise majanduslikku kriisi pehmenemist. Siis saaksid ka meie riigi kodanikud paremaid töötõimalusi ja uut jõudu.

Edasi tähendab major Lepp resignee ritult, et ta ei saa enam awaldada oma möödunud aastast uueaasta soowi — et oleks erakondi wähem. Sest waatamata soowidele, on erakondi isegi juure tulnud.

Need, kes kustusid...

Narwa seltskonnast wiis aasta 1933 rea tegelasi.

Narwa seltskondlikult tegewuswäljalt ja mitmesugustelt tööaladelt on aasta 1933 wiinud pika rea tegelasi.

17. jaan. surí a. s. „Willa" juhatuse esimees John B l ö s.

13. weebr. surí endine kauaaegne linnasekretär Eduard D i e c k h o f f. Weebruarikuul kanti maamulda weel Peetri wabat. tulet. ühingu abipeamees Sergei D o k u k i n. Tulet. perest lahkus weel Peetri tulet. naisgrupi esinaine Liisa Lükke.

10. apr. surí Julius S e l t e n, loomakaitse seltsi tegelane, elukutselt Kreenholmi ametnik.

Suwel warises Manalasse autoõnnetuse tagajärjel Wladimir Kreutzer.

24. augustil surí Narwa postkontori ülem Aleksander K a a s i k.

25. okt. läks wabasurma Narwa ühisgümnaasiumi õpetaja Gerda R o s e n t h a l. Päew hiljem järgnes talle samuti wabasurma Albert Hermann, Narwa teaatri näitleja.

1. now. surí e. s. „Ilmarise" ja tuletõrje tegelane Joosep Seemann. Sama kuu 10. päewal lahkus wabasurma läbi Narwa linnanõunik Joh. Metsatalu. 28. november wiis meie hulgast wana lugupeetud tuletõrje tegelase Pawel Luschkowi.

—

Wabadussõja weteraanid=kange=lased koos.

Wabadusristi wendade ühendus ei tee polititikat!

28. detsembril s. a. oli Narwa garnisoni ohwitseride kasiinos Wabadusristi wendade ühenduse Narwa osakonna peakoosolek.

Wõeti wastu möödunud aasta tegewuse ja kassa aruanne ning kinnitati tulewa aasta eelarwe.

Juhatusele awaldati tänu energilise tegewuse eest.

Walimistel sattusid juhatusse kolonelid Pulk ja Melts ning K. Podrätsik; toetajatest liikmetest J. Wälbe ja Söster.

Kandidaatideks — majorid Tomander ja Simson.

Rewisjoni komisjoni waliti A. Sampka, major Simson ja A. Pitsar. Kandidaatideks kaptenid Uuk'id.

Läbirääkimistel toonitati, et mõnede ajalehtede teadete järele on Wabadusristi w. ühendus lastunud aktiiwsesse polititikasse. Selles küsimuses wõeti kindel seisukoht, mis wäljendub ühel häälel wastu wõetud järgmises resolutsioonis. „Wabadusristi wendade ühendusel, kui organisatsioonil, tuleb piinlikult hoiduda eemale aktiiwpolitikast. Paluda keskjuhatust kategoorilisel tagasi tõrjuda mõnes ajalehes järjekindlalt lewitatawad ebadiged teated, nagu tegeleks W.W.Ü. aktiiwpoliitikaga, riigiwanema kandidaadi ülesseadmisega ja polititilise propagandaga".

Osakonna esimehe kohalt ära astunud kindral A. Tõnissonile otsustati esitada auaadress ja tähistada tema teened Narwa kaitsmisel ja ühenduse arendamisel wabadustammikusse istutatud puuga.

—

Wälis maalt

Kohutaw raudteeõnnetus Prantsusmaal.

Öösl wastu pühadelaupäewa sündis Pariis-Strasburgi liinil rongide kokkupõrge, milles sai surma 217 inimest. Wigastatuid on 300 ümber.

Peapiiskopp tapeti.

Armeenlaste kirikupea Ameerikas, peapiiskop Leon Tourain tapeti 2. jõulupühal altari ees pussihoobiga südamesse.

Õnnetusi Ameerikas.

1. jõulupühal hakkas Wulusani tulemägi töötama. Palju inimesi sai surma. — Filippiinide saarel tallati kirikus surnuks 7 inimest. Liiklemisõnnetused on Ameerikas nõudnud pühade ajal 300 inimelu.

Lunatšharski surí.

Endine Wene hariduskomissar ja Nõukogude kauaaegne esteetilise elu juht Lunatšharski surí 28. dets. Pariisis.

Kes on wana=aasta õnnesõn?

Wana-aasta õnnewalamisel soowib igaüks kõige paremat eelolewaks uueks aastaks. Uiidõpilaskond korraldab suure õnnewalamise — rahalise loterii loosimise wana-aasta õhtul, kus mitusada inimest õnnelikuks wõitjaks saawad.

—

EI 1949

Vanaaasta õhtul toob õnne

Eesti Lastesõprade ühingu loteriipilet.

Peavõit **1.500.000** senti.
Saatke kupongid ära.

A. Tõnurist.

Elukünnlaid kustub...

Wahtramägt tundis end täna õhtul weidi wästmuna. Siiski tal oli kindel nõu seltsimajas wanaaastat saatma ja uut wastu wõtma minna, nagu ta hartlikult ikka seda tegi.

— Seni kui naine ennast ehib, tukkun õige weidike sohwal... läheb ju tänane öö niikuinii korstna...—mõtleb ta.

Warsti langebki ta pea rinnale... ta uinub.

Seltsimaja saal särab elektris. Ikka tulewad uued ja uued liikmed üles kaasatoodud wõõrastega. Kui palju ka neid ei ole, kuid temale on nad peaaegu kõik tuttud ja tuttawad. Seal istub linnanõunik oma deamidega, seal koguniste linnapea ja teised suurused oma prouadega ja preilidega. Ka uue linnawolikogu kandidaadid, seltskonnategelased, ohwitserid ja wabadusõjalased. Linna äriilm peaaegu terwes ulatuses pangadirektoritest kuni wäikekauplejateni. Isegi nimekammad majaperemehed on peaaegu kõik kohal.

Seal nad istuwad kõik saalis ja ootawad eesriide kerkimist. Muusika... Kui imelikud helid, poolkurwalt, poolrõõmsalt helisewad mänguriistad. Siin justkui kaebaksid nad kabuwiku üle, siinsamas jälle hüüskawad, nagu oleks nad midagi rõõmsat enese ees näinud. Kõik kuulawad, isegi jutuajamine, mis publikul harilik asi muusika ajal, jääb wait. Ka Wahtramäe kuuleb hoolega ta tunneb kuidas need helid talle südamesse tungiwad.

Eesriie kerkib. Laulukoor on lauluwalmis. Nüüd tõstab koorijuht omad käed kõrgele. Lauljad peawad seda liiguust silmas ja warsti kõlabki laul. See jõllitab kuulajaid ja palgaks koorile on tugew käteplagin. Saal elab, ühendus kooriga on loodud. Siis tulewad ettekanded ja mitmesugused soolod, mis kõik sooja wastuwõtu leiawad. Algab näidendi ettekandmine. Saal läheb ejiotsa hämaraks, siis walgeks. Wahtramäe püüab etendust jälgida, kuid imelik! — ta ei näe midagi, justkui oleks loor ta silmile tõmmatud. Siis näeb ta äkki jälle, kuid näitelawa on kadunud. Ta wiibib metsas, sügawas, pimedas loanes. Ta on üksinda ja tunneb hirmu, kuigi ta teab, et praegu wast seltsimajas wiibinud. Kuid ei see ole seltsimaja saal. Laan mis laan! Ta sammub edasi, et kusagile wälja pääsede. Mets läheb ikka paksemaks ja ta jõuab kuusiku alla, kus lugematu küünelaid põlemas. Wahtramäe hõõrub omi silmi: on see unes wõi ilmsi? Nõidus ja wiirastus ei midagi muud — arwab ta. See tuleb wist sellest, et ma täna õhtul kirikusse ei läinud ja nüüd wanapahur mind kollitab. Seal ta ise wist ongi ühe kuuse juures kiisab tõepoolest kogu Tuli on tal mehakehtud ja südamed eemaldawad pregisedes õhku. Wahtramäe jahmatab, ta ei tea, mis teha ehk tegemata jätta.

— Astu lähemale sa inimlaps! kuuleb ta käskiwal häält, ja see hääl on kõlaliselt nii wõõras. Niisugust häälekõla ei ole ta kunagi warem kuulnud.

Wahtramäe astub kogule arglikult lähemale. Tuleleek tõuseb kõrgemale ja walgustab tundmata käskija nägu. Ja, see nägu! Ta ei näe selgesti seda, sest iga silmapilk muutub näo ilme. Nägu on wahel noor nagu lapse nägu sealsamas jälle otsata wana.

— Oled mulle täna õhtu küllaltulnud, ütleb see imelik nägu ja ta suu ümber tekib naerujoon. Noh, teretulemast!

— Tere küll, kuid kes sa oled? Ma ei ole sind waremini kusagil näinud — ütleb Wahtramäe wärisewa häälega.

— Tõsi küll! Mind ei ole keegi inimlaps oma ihusilmaga näinud, olgugi et ma igapäew, iga silmapilk ta juujuures wiibin.

— Kes sa siis oled?

— Kutsu mind kuidas tahad. Siiski inimlapsed kutsuwad mind tagaselja Ajaks.

— Ajaks?!

— Jah, Ajaks. See nimi on neile tuttaw. Nad sünniwad, surewad, ikka tõusewad uued ja uued imimpõlwed, kuid kõiki saadan mina ja olen nendele nägematuks seltsiliseks ja saatjaks. Mina möödan neile kõikidele neil eluaja kõtte.

— Kuidas sa seda teed? Ja, mis tähendawad need lugematud küünlad mis siin põlewad. Ühed nii pikad kui sed nii lühikesed, mis nii walusasti põlewad, kuid siin ei ole ju mingit tuuletõmbust. Kõik on nii waikne.

— Enne, kui ma sulle wastan, astu küünaldele lähemale, siis näed. Wahtramäe tegi seda, teda wallutas uudishimu.

Ta waatab. Iga küünla juures näeb ta kirja, kus kellegi inimese nimi kirjutatud. Apteeker see ja see. Linnanõunik see ja see. Seltskonnategelane see ja see ja ikka nõnda edasi, kõik tema tuttawad ja tundmatud inimesed.

— Mis see tähendab? Ma ei saa ikkagi aru. Miks on mõnel küünal nii pikk, mõnel õige lühike, peaaegu läbi põlemas.

— Nii peabki see olema. Wanadel on küünlad peamiselt kõik lühikesed, lastel ja nooruritel aga pikad, siiski ka mitte kõigil. Mõnel kustub ta peagi. Waata, kuidas ühe nooruri küünal praegu kustus. Nägid sa, juba teine, kolmas. Need on inimlaste elukünnlad, mis ma igal wanaaasta-õhtul põlema panen. Kustub küünal, kustub ka elu.

— Aga kallis Aeg, ma ei leia siin teiste seas oma küünalt, kui pikk see weel wõiks olla?

— Seda ei peagi sa nägema, see on sinu silmade eest warjule pandud. Üksi inimlaps ei tohi oma elukünnalt näha. Näeb ta seda siis sureb ta kohe. Ka ei tohi sa tänaõhtusest nägemusest kellegile sõna rääkida.

Wahtramäe tahtis weel midagi küsida. Kuid äkki kõlas raksatus ja kõik oli ta silma eest kadunud.

Ta oli käega hällinud ja waasi sohwa ees ümber lükanud. Ta hõõrus uniseid silmi.

— Tõuse üles! On paras aeg juba seltsimajja minna — nii hüüab naine.

— Seltsimajja? Kas siis ma ei olnudki weel seltsimajjas.

— Ära nüüd uniste, tukkusid siinsamas sohwal ja rääkisid kellegagi millest ma aru ei saanud. Lähme nüüd!

Operett „Mamsel Nitouche" etendus,

mis korraldatakse Narwa Wabat. Tuletõrje Ühingu auto-shassii fondi komisjoni poolt laupäewal, 30. detf. s. a. „Ilmarises", on tekitanud suurt elewust. Nagu juba teada, operetis esinewad tuntud seltskonnategelased. Primadonnana esineb näitejanna N. Wolkonskaja-Meermann, keda oleme näinud-kuulnud Wene lawategelaste ansamblis. Operett ise on helilooja Herwe'i õnnestunuim meisterteos ja kõikjal saanud wõrratu tähelpanu ja edu osalisels. Opereti heaks kordaminekuks on tegelaskond kõik teinud.

Pääsmete eelmüük edeneb jõudsasti. Wiimane aeg on täna omandada pääsmeid eelmüügilt.

Wabadusõjalaste könekoosolek.

Reedel, 29. detf. korraldawad wabadusõjalased k.s. „Wõitleja" ruumes könekoosoleku. Könelewad K. Podrätsik ja A. Sampka teemidel: „Poliitiline olukord" ja „Linnaomawalitsuste walimised". Algus kell 1/2 7 õhtul. Sissepääs kõigile waba.

Mälestagem langenuid.

Traditsioonilisel on ta 1934. a. 3. jaanuaril kell 10 3) ü'e riigi kahe minutiline leinaseisak Wabadusõjas langenute mälestuseks. Ajast antakse teada kahurivaukudega ja wabrikuwiledega. Garnison korraldab leinaparaadi.

Wajab kaaskodanike abi.

Kaaskodanike poole pöörab abipalwega waene naine kahe wäikese lapsega, kes kannatawad puudust. Neid wõidakse aidata kas toidu wõi riietega. Puudustkannataja perekond elab Narwas, Tallinna mnt. 41., krt. 4.

Jõulupuu.

Narwa Peetri Wabatahtlik Tuletõrje Selts korraldab 7. jaan. 1934. a. kell 3 p. lastele ja kell 8 õhtul seltsi liitmetele jõulupuu. Palutakse üles anda autojuhi juures. Juhatus.

Eesti Nikolai apostliku-õigeusu kirik.

Narwa Eesti apostliku usu Nikolai koguduse uue-aasta wastuwõtte jumalateenistus peetakse Wene sobori wäikeses Nikolai kirikus 31. detf., algus kell 11 öösel.

Uueaasta liturgia jumalateenistus sessamas kirikus kell 11 homm. Laululehed.

6 tundi puukoorma all.

Mustajõe talupidaja tukkus ühes puukoorma ja hobusega sügawasse maanteekraawi.

Möni päew tagasi juhtus Auwere-Joala wallas elutsewa talupidajaga Jaan Pachiga Narwa sõidul raske õnnetus.

P. tukkus Auwere ja Mustajõe küla wahelisel teel ühes hobuse ja puukoormaga sügawasse maanteekraawi, kusjuures hobune jäi lamama seljali ja sai surma, kuna mees lamas puukoorma all umbes 6 tundi.

Õnnetus P-ga juhtus öösel, umbes 2 klm. eemal Mustajõe külast. Hobune sattus teelt kõrwale ja puukoorem libises kallakult teelt kraawi. P. sattus koorma alla, kust temal omal jõul ei läinud korda wälja tulla.

Näeb, et koorma raskus rõhudes rinnakorwile wõib tuua surma, tõstis mees hädaliselt, ent abi ei tulnud. Nagu hiljem selgus, kuuldi õnnetuse koha lähedal asuwas Ilwesi talus kisa, ent talurahwas arwas, et loomad häälitsewad laudas. Nii tuli P-l waewleda rõhuwa koorma all kuni hommikuni külma käes. Hommikul leidis J. teda külmanuna kraawist, kuna hobune oli surnud.

Ilwes toimetas Pachi oma tallu, kus mees peale mõne tunnilist wiibimist teibus. Selgus, et temal pääses ainult põrutusega.

Eestlane Siberist kodumaale.

Ein Siberis wäljakannatamatu.

Neljapäewal sõitis Narwa jaama kaudu Wenemaalt Eestisse Wõrumaalt pärit K. Koolon ühes naise ja kolme alaealise lapsega. Koolon on wõtnud osa wabadusõjast, ning langes Wenemaale wangi. Hiljem, wangide wahetuse ajal oli saanud Koolon Wenemaal tööd, mistõttu loobus ta Eestisse tulemast. Üle 10. aasta teenis K. Siberis, Djameni linnas ühes riigiasutuses raamatupidajana. Wiimastel aastatel muutus ela Siberis wäljakannatamatuks. Päewas antti ainult 800 gr. leiba, millega oli raske teiwel perekonral hinge sees hoida.

Seega ei jäänud meel muud üle, kui Eestisse tulla. Neljapäewa õhtuse rongiga sõitis K. edasi Wõrumaale oma isatallu.

Tuli kiriku kõrwal.

Öö wastu reedet süttis Narwas, Jaanilinnas Snamenje kiriku juures asuw kellameha puukuur põlema. Tuli sai alguse kuuri wisatud sütest, mis hakkasid tuule käes hõõguma. Kiire abi tõttu suudeti kõrwalhooneid tulest päästa. Kahjusumma on esialgu selgumata.

Tänuawaldus.

Üleliinaline korjandus puudustkannatawate perekondade heaks, mis toimus Narwa Lasteabi Komitee algatusel 17. ja 18. detf. s. a., andis kehwast ajast hoolimata rahuldawaid tagajärgi. Komitee ülesandeks on sellest seltskondlikust annetusest otstarbekohaselt abi anda abiwajajaile. Selge on, et kõigile sellest ei jätku, kuid riiklikku ja kodukondlikku abistamist aitab see annetus siiski täiendada.

Tänu seepärast kõigile annetajaile kelle kuldne süda kaasa on tunnud teh, wõõrdele kaaskodanikele!

Tänu kõigile lahkeile korjajaile, kes waewaks wõtsid kahe päewa kestel wilu ilmaga wäljas liikuda, kusjuures eriti eeskujulikku hoolt hea asja kordamineku awaldasid Naiskodukaitse, KMNÜ ja tuletõrje naistegelased ning Kreenholmi noored hra A. Säki juhtimisel!

Tänu weowahendite muretsejaile ja hobusemeestele, samuti kõigile kaaskodanikele, kes korjandust teostada aitasid.

Narwa Lasteabi Komitee nimel
A. Bachmann,
abilinnapea.

Laulufunnid

Naalla Koor.

Hääle seadmine, suurendamine. Hingamise tehnika. Proovitund tasuta. Algavad 2. jaan. 1934. a.

Sissekirjutada igapäev 3—6 p. l.
Suur tän. 28—5.

Nora Vaher Bome.

MIS JUHTUS?

Päewauudiseid siseriigist

Eduard Wilde surm.

Jõulu teisel pühal lahkus surma läbi kirjanik Eduard Wilde. Kadunu põdes südamehaigust, mille tagajärjel kustuski suure kirjaniku elukünnal. E. Wilde sündis 5, märtsil 1865. a. Simuna kihelkonnas, wiimasel ajal elas talle riigi poolt annetatud korteris Tallinnas. Wilde maetakse laupäewal Tallinnas.

Püss töi surma.

Kunda alewisekretäri poeg, 15-a. Kalju Puust laskis 1. pühal kogemata maha 9-a. Heino Nurme. Õnnetus sündis püssiga mängimisel.

„Füürerid wabanesid.

Laupäewal lasti laksa natside eesti „juhid" Mühlen ja Turmann Tallinna arestimajast wabaks.

Tallinlased ei saanud kuuski.

Jõululaupäewal lõppesid Tallinnas jõulukuused. Nende hind tõusis lõpul 3—10 krooni tükk.

Salakuulajad Peipsi ääres.

Peipsi ääres, Kallastel areteeriti kommunistlik salakuulajatebande 10 meest, kes organiseerisid lõõkrühmi, wangistati.

Narwa teaater.

Uuel aastal kell 3.30 „Neitsid lampidega", kell 8 õhtul operett „Musklase kirg" 2. korda.

EWL jõulupuu.

EWL Narwa ojakond korraldab 5. jaanuaril 1934. a. „Sõdurite Kodus" kell 5 õhtul EW lastele jõulupuu. Ülesanda wõib hra Leinfeldti ja hra W. Muste kaupluses ja igal õhtul Liidu ruumes Kooli t. 6. Sissepääs wanematele 35 snt. ja lastele 25. snt.

Wiimane tähtpäew ülesandmiseks on 3. jaanuar.

Metodisti kirik.

Turu tän. nr. 11. Saawad olema koosolekud: Laupäewal 30 detf kell 7 õhtul. Pühapäewal, 31. detf. kell 10 hommikul, kell 5 p. l. ja kell 10 õhtul. Esmaspäewal, 1. jaanuaril kell 10 hommikul ja kell 5 p. l. Kõneleb jutlustaja J. Jaago. Palume osa wõtta!

Heinawargused Plüssa raioonis.

Möödunud pühade ajal on Plüssa jõe raioonis toimitud heinawargusi mitmes kohas. Waraste tabamiseks on abinõud käsile wõetud.

Doktor X.

Arno Alexander'i kriminaalromaan.

43.

„Eks ole tõsi? Seda mõtlen minagi," tähendas Minz.

„Näete", jatkas ta weidi aja möödudes, nähes, et neiu ei tee mingit katset kõnelust jätkata, „too wäike, kellele tegin teokord armuawalduse, oli tõepoolest hurmew..."

„Lähme nüüd magama," katkestas neiu teda erutatult.

„Kas te ei tahagi tuulda minu süütut armulooksi?"

„Ei!" Ta trampis wihaselt jalga wastu maad. „Hoidke see rahulikult enda teada! Magage hästi ja nähke und sellest isikust. Teie... Casanowa!"

Nende sõnadega wiskas ta ägedasti ukse kinni. Minz naeris häälelult endamisi. Heitis siis pilgu kellale ja wiipas peremehe.

*

Kui järgmisel hommikul Rita ilmus kohwilauda, kuulis ta, et Minz oli sõitnud juba öösel minema. Ühel taldrikul lebas kiri neiu jaoks. Wihaselt rebis Rita ümbriku lahti ja hakkas lugema:

Minu armas, wäike Rita!

Kahjuks pean minema kohe ära! Doktor X wõils muidu teha rumalusi. Jätan teid peremehe hoolde, keda muide wäga hästi tunnen. Tema wastutab teie julgeoleku eest. Ta saadab teid jaama. Mul on kahju, et ma ei saa seda teha ise, kuid pärast eilset wahejuhtumist tõesküll ka poleks waimustatud minu saatusest.

Muuseas — too isik, kellele 20 aasta eest awaldasin armastust, oli tookord 8 aastane. Ja mina seitsme! Meie aga mõistsime teineteist hästi. Tema töi mulle ama juustu, mida ta ise ei tahtnud ja mina sõin nii meeleldi.

Südamlikke terwitusi
teie Kurt W.

Imelikul kombel oli Rita, sõites pool tundi hiljem Bukaresti poole, jällegi parimas meeleolus.

24.

Harrisson istus kodus oma kirjutuslaua juures ja töötas. Tema ees seisis mitu tühja weinipudelit, üks klaas oli katki põrandal. Mees jõi juba mitu nädalat, Küll mitte palju, kuid ikkagi küllaldaselt selleks, et olla alati pooleldi wiinauimas.

Täna wein näis talle maitswat eriti hästi, kuid oodatud mõju jäi tulemata ja ka töö ei tahtnud õieti edasi nihkuda. Harrisson ei saanud lahti mõtteist, mis piinasid teda juba kauemat aega. Ikka mõlkusid ta meeles Helga sõnad:

„Kõike, Johnny, wõiksin mõista ja andestada, ainult mitte waleti".

Harisson langetas lohutamatult pea. Kas polnud kogu tema elu üksainus suur ja jatkuw wale? Kui Helga teaks seda, millise põlgusega waatleksid teda siis need armsad silmad. Kuid tema ise ju tahtis wabaneda sellest walelikust elust. Tahtis minna siit ära. Kuidas pidi ta saama lahti X-organisatsioonist? See oli meeletus, oli kindel surm. Weel ühelgi omawoliliselt lahkunul polnud seni õnnestunud pääseda oma saatusest.

Äge koputus uksele katkestas ta mõtteläigu.

„Sisse", hüüdis ta pahaselt.

Keegi wäikene, tüse inimkogu puges uksest sisse. Ta tegi kohmaka kummarduse ja jäi kawalasti muiates ukse juure seisma.

Harrisson waatas hajameelselt ümber.

„Kust pagana põralt tuleb see siia?" mõtles ta üllatanult.

„Mida teie soowite?" küsis ta järsult.

Wõõras jooksis pisikeste sammudega ühe tugitooli poole ja istus ähkides sellele.

„Tere õhtust, nr. 13" ütles ta siis tasa.

Kohkunult hüppas Harrisson püsti.

„Nr. 13", kogeles ta segaselt.

„Jah, nr. 13", tähendas see ja ta silmnd ränd asid rahutult toas ringi. „Teie muidugi ei tunne mind ära?"

Harrisson kahwatas. Tema numbrit teadis ainult kaks inimest. Üks oli direktor Barth ja teine...

„Doktor X," kogeles ta.

„Seesama" wastas külaline külmalt ja rahutus oli ühel hoobil ta näolt kadunud ja aset annud üleolewale, läbitungimatule ilmele.

„Teie nähtawasti ei ole minu külaskäiguks ette walmistunud?"

Harrisson häigas üle lauba.

„Siiski," pomises ta, „ootasin kedagi organisatsioonist. Ainult ma ei arwanud, et teie hakkate end minu pärast waewama".

„Hm.. juhus on küllalt tähtis..."

Harrisson kogus end wägisi. Ta ei tahtnud oma ülemuse ees teha weelgi suuremaid peljastusi.

„Kas suitsetate?"

„Wäga lahke, tänan, härra Harrisson. Kuid suitsetan põhimõtteliselt ainult oma sigarette."

Doktor X wõttis oma korbist ühe peene sigareti ja süütas ta põlema, sellejuures waewalt märgatawalt naeratades.

„Nii-siis, härra Harrisson," jatkas ta kohe jälle tõsisels muutudes ja puhus suitsu endast eemale. „Ei ole minu wiis, teha etteheiteid. Waatame pigemini, kuidas saame teha teie eksituse jällegi heaks. Tingimusels on muidugi, et teie selle Helga Alberti lõplikult unustate ja temast loobute."

„Ei," hüüdis Harrisson kindlalt, seda ma igatahes ei tee."

„Täna erandlikult ei taha ma seda kuulnud olla," tähendas doktor X jahedalt, „kirjutage see meie kauaaegse tutwuse arwele".

„Ma ei waja teie kaastunnet" ütles Harrisson jonnakalt.

„Oo, siiski, teie wajate seda, ja koguni wäga. Minu kaastundeta olete kadunud mees."

„Olen seda juba selletagi." Harrisson peitis näo käte wahele ja hoigas meeleheilikult.

„Seda olete niikaua, kui tahate minu wastu wõidelda! Teie teate täpselt, et see on mõttetu.

Esimesena uuel-aastal loosib Vene Rahvusline Liit. Saatke kupongid ära.

50.000 korda kergem on võita V. R. L. loteriipiletiga, kui mõne teise loteriipiletiga.

Inglaste õliwabrik laiendab tegewust.

Põlewkiwist õli saamine sünnib retortide abil. Oma põlewkiwikaewandus asutamisel.

Inglastel kaugeleulatuwad kawatsused oma töö-tuse laiendamiseks.

Londoni suurfirma „New Consolidated Gold Fields Ltd" õlitööstus, mis asub Kohtla ja Püssi jaamade wahel, suurendab tegewust. Nimetatud õliwabrik on ehitanud kaks uut retorti. Uued retordid pannakse mõne päewa pärast käima. Uute retortide käimapaneku puhul suureneb selle õlitööstuse tegewus umbes 30% wõrra.

Ühes sellega on kuulda, et inglased on otsustanud oma õliwabriku suurendada järk-järgult tuni öö-päewa jooksul läbitöötamine tõused 5000 tonnile. Peale uute retortide käimapanekut kawatsetakse awada ka oma põlewkiwikaewandus, kuna seni osteti põlewkiwi meie teistest kaewandustest. Kaewanduse awamise puhul wõetakse uusi töölisi juure.

Nimetatud inglaste õliwabrik erineb oma sisseseadelt täiesti Türsamäe rootslasse, Kiwiõli ja riiklikest õliwabrikutest. Inglaste wabrikus ei lähe purustatud põlewkiwi mitte ahjudesse, waid retortidesse, kus õlid suures kuumuses gaasideks muudetakse. Meie teistes wabrikutes põlewkiwi läheb ahjudesse põletamiseks, kusjuures õli aurab põlewkiwist wälja. Inglaste õliwabriku seadelduses tähtsamaks osaks ongi retordid, mis esimesed sellesarnased maailmas.

Ühest ülemaalise kuulsusega koolist.

Endise „Treffneri akadeemia õpilase mälestusi sellest waimuwalguse ja rahwusaate templist.

Narwa trefneristid tulid kokku.

Jõulueelset nädalat wõib Treffneri gümnaasiumi nädalaks pidada. Ajalehed kirjutasid pikki weerge Hugo Treffnerist ja tema asutatud koolist, riigiwanem, riigikogu esimees ja paljud teised wõimukandjad sõitsid Tartu tohale.

Mis oli siis lahti? Üks meie filmapaistwamaid keskkoole, Hugo Treffneri gümnaasium, wõi nagu teda harilikult nimetatakse — „Treffneri akadeemia" wõi „Treffoonia" pidas oma kestwuse 50 a. juubelit. Ja see juubel kajastus üle terwe maa. Ning rahwarikkamates kohtades terwel kodumaal tulid kokku endised trefneristid, et tuletada meele „Akadeemias" weedetud aegu ja seal läbielatud rõõme ning muresid.

Ka Narwa trefneristid — neid on siin kaugelt üle paarikümne — käisid koos. Häcra pastor G. Kiwiste, kes kohaveal wanemaid trefneriste, oli nad omapoole kutsunud, kus siis õhtulauas lõbusalt aega wiideti ja koolipõlwe meele tuletati. Ja elu „Treffoonias" oli tõesti niisugune, mida meele maksab tuletada. Sääl õppisid sa tundma meie rahwa püüdu haridusele ja walgusele, tema wisadust ja wastupidawust raskuste wõitmisel. Need „maamehed", kes mõned aastad Treffneri „puumajas" on weetnud, moodustawad kaunis suure protsendi meie awalikest tegelasist. Aga külap on kaugemalgi kodumaapiire põhjust H Treffneri eragümnaasiumi meele tuletada, on ju sealgi haridustegelasi, kes ise oma hariduse „Akadeemias" saanud. Meelestuwad minulgi kujud Lätist, Leedust, Wolga tasandikelt, Gruusiast, Siberist...

Suuresti erines „Treffoonia" tawalisist kroonukoolest. Wabam waim walitses siin, ja ma ütleksin — eesti waim, sest olgugi õpilaste rahwuseline kuuluwus äärmiselt kirju, „maamehed" olid siiski ülekaalus. Ja neile „maameestele" oli koolis eestikeelgi sunduslik, ajal, mil kroonukooles eestikeelest ainult unistada wõidi. Minule, kes ma „Akadeemiasse" Tartu neljaklassilisest linnakoolist läksin, õhtus see wabam waim kewadtuulena wastu.

Ning tööd tehti siin. Oi, kuidas mõned tegid! Tundub wist anekdoodina, kui sellest jutustama hakata. Nõutati parajasti kroonukoolide õigusi „Akadeemiale" ja H. Treffner käis klassides ringi ning utsitas eriti „maamehi" taga: „Treffner tahab koolile немного pas (H. Treffneri stereotüüpne wäljend) õigused saada, siis teie nüüd näidake, mis wõite!"

Oli palju huwitawaid kujusid nii õpetajate kui ka õpilaste hulgas. Õpetajateks olid enamikus ülikooli professorid, igaüks pidas oma õpeainet kõige tähtsamaks. Kui, näiteks, ajaloo õpetaja W. Shrsapkow klassi tuli ja meie wabandasime mitteõppimist, et oli palju tööd matemaatikas, siis sunas ta, et miks sarnast rumalust, nagu on matemaatika, keskkoolis üldse õpitakse. Kui aga matemaatika ja füüsika õpetaja krahw M. Rehbinder klassi tuli ja meie omakord ajalooga turule läksime, siis oli järsk otsus: teie lõpetage ometi kord nende muinasjuttude tumpimine säält ajaloo õpperaamatust. Eriti hoogu sattus Rehbinder kosmograafia tunnis. Kui ta kosmilisest kaugustest räätima hakkas, siis lendasid need kwintiljonid, sekstiljonid ja septiljonid sarnase hooga, et meil muud teha et jäänud, kui ainult jutustaja paatost ja õnekunsti imetleda. Prof. Pokrowski, kes hiljem kosmograafiat õpetas, oli krahw Rehbinderile peaaegu wastand Tuli klassi, küsis sageli terwe tunni seda, mida ta weel üldse polnud seletanud, ja kui siis lõpuks selgus, et asi seletamata, siis oli harilik lahendus: „Ничего, в пять минут!" Ja tõepoolest wiie minutiga tehti siis see terwe asi selgeks.

Kr. Rehbinderi tunnist tuleb weel üks wäike lugu meele. Oli jällegi R. hoos, seletas wedelast õhust. Õhk olewat siis üle 200 kraadi külm. Suure innuga püüdis ta seletada, mis tähendab 200° külma: mis aga sarnase õhuga kokku puutub, kohe kui pulk külmanud ja „plaks" murdub. Eespingis istuw õpilane K. tegi äärmiselt rumala näo ette ja küsis: „Aga kas sarnast wedelikku juua ka peaks saama?" „Ну вот это!" oli R. wihane wastus. Lõi plartjatades oma raamatu kinni ja kõndis sõnalausumata tunni lõpuni klassis edasi-tagasi.

Huwitaw kuju oli ka ladinakeele õpetaja dotsent J Endselin (praegu Riia ülikooli professor, läti keeleuurija). Õpetas meile koolis õhtupoolikuil maksuta läti keelt. Ladinakeele tunnis ajas asju ainult ladina keeles. Eteütlemist ei keelanud. Kui walesti ette ütlesid, said „pessime" („ühe"). Kui aga tunnis oma erajutte hakkasid naabriga puhuma, siis wõisid kergesti „ducenties scribere garrulus sum" kraesse saada (200 korda kirjutada „olen lobasuu"). Iga sõna, mis ei teadnud, tuli järgmisele päewaks „vicies scribere" (20 korda koos tõlkega kirjutada).

Samuti wõiks palju huwitawat rääkida kroonugümnaasiumi endisest direktorist ja „Treffoonia" wanade keelte õpetajast A. Grosset'ist, kes omas suure kollektsiooni piipe. Wõi professor W. Tshizh, kes alati ratsa armastas sõita ja mõnikord galaa dressis ning aumärges klassi tuli. Räägis klassis mõnikord sarnaseid pikantseid asju, et olnuks mõnes praeguses eesti keskkoolis sarnane asi, olesid kõik direktorid, koolinõunikud ja ministrid jalul, ajakirjandus teeks suurnumbri ja waesel õpetajal tuleks juba järgmisel päewal kooliga jumalaga jätta. Prof. Tshizh wõis aga seda mõnikord klassis enesele lubada, wõis lubada isegi kuraator Prutshenko klassis olles rewideerimisel ja iõpuekspamilgi komisjoni juuresolekul. Ta oskas aga oma asja nii tõsiselt ja weenwalt ette kanda, et asjaola pikantne külg kellelegi mõttesegi ei tõhtinud tulla.

Wõi wõtame pastor Klaassepa, kell tundides üks igawene waidlus käis neist jumalariigi salajasist asjust. Meie ninatarkus ja mõne usutõe kallal irisemine ajas tal mõnikord küll kopsu üle maksa, aga waidlemine talle siiski meeldis ja ta algatas selle sageli ise.

Siis eestikeele õpetajad dr. K. A Hermann ja J Jõgewer. Esimene toonitas alatiselt, et see wõi see on „minakese" leitud, teine andis oma tundi äärmiselt igawalt Aga keelt õppisime selles igawas tunnis siiski rohkem kui mitteigawas Hermanni tunnis.

Läheks pikale kõikidest rääkida. Aga huwitaw ja waheldusrikas oli see elu „Akadeemias". Ta andis teadmisi, siin kujunesid iseloomud ja õpiti wõitlema eluraskustega.

Wiiskümmend aastat on „Akadeemia" haridustööd teinud, on Waba Eesti kujunemiseks kaasa aidanud, walitsegu temas ka tulewikus see hugoaegne töö- ja edasipüüdlikkuse waim.

G. Matto.

Hooaja menukaim operett.

Lehari operett „Musilase kirg" (Zigeunerliebe") 3 w. lawastaja Kuljus, muusikajuht Wigla, dekoratsioonid: Peil, tantsud: A. Kuljus.

Wastu kõiki kahtlusi ja hoiatawaid hääli, mis rääkisid Narwa teaatri kohta liig suurest riskist sellise klassikalise suuroperetti repertuaari wõtmisel, kujunes Lehari „Musklase kirest" ometi lawastus, mis juba esietendusel saawutas lausa pöörase menu. „Wõitleja" saal pole enam hulk, hulk aega näinud nii suurt rahwamurdu kui oli seal esimesel jõulupühal ja — lawaline edu wastas sellele täiesti.

Kes kõige enam üllatas, see oli Gerda Walentin Zorika osas. Olles esmakordselt tõesti suures raskes primadonnaosas, Walentinil awanesid wõimalused demonstreerida oma wõimeid sajaprotsendiliselt. Kõrget klassi nõudew laulupartii täideti wärske primadonna poolt, kes häälelisELT lausa hüppelisi edusamme on teinud, suurepäraselt, seda enam et ka tüübilt Walentin on selles osas leidnud oma osa. Ta wastasmängijana L. Jürgenson (Sandor) laulult hea, samuti on edenenud tublisti lawalises väljendusoskuses. Weel natuke seesmist läbielamist ja tuld — ja mustlane on eht. Koomik Malmsten wana krahwina oli esmaklassiline, nagu ikka, samuti Willmann sulasena täitis oma pisikese osa haarawa koomikaga. Kahju waid, et Keller ei laula — kujult ja tüübilt oli ta hea, kuid ta laulupartii tuleks teha melodraamaks wõi hoopis ära jätta. Lausa pöörase menu saawutasid aga teises waatuses prl. Teder ja Lääne „oma" kahe lapsega (W. ja J. Kuljus'ed). Wäikesed lõikasid katkematut aplausi oma tantsuga mänguga ja — lauluga, et kogu saal rõkkas. Pr. Ulm (krahwinna) ja pr. Alaküla (amm) sobisid oma osadesse hästi, eriti peab seda aga mainima W. Muurmetsä kohta, kes kõrtsmikuna oli kui „wäike Pinna". Samuti wääriwad kiitust teised osalised selles harukordses suurmängus, eriti aga tugew ja distsiplineeritud koor, kuigi ta liikumine oli soowidajättew.

Operetis on 80% muusikat ja ainult 20% sõnalist osa. See paljundudlik operett, suurematu Lehari looming, serweeriti Narwa teaatri poolt eduga, millist isegi suurim teaatrisõber ei julenud ennustada — kui nüüdsest peale teaatris sama edukalt edasi läheb, siis peab küll arwama, et ülemaailmliku teaatrikriisi lõpp Narwast peale hakkab.

Ainult — inimene on juba kord selline, et kui ta head saab, siis weel paremat tahab — teaatrist wäljudes puges pähe ketserlik mõte: kui ometi oleks seal orkestris üks 7—8 wiulist, kes selle haarawa mustlasmuusika alles õieti wälja tooks ja — kui see klarnett nii hädas ei oleks selle nootide lugemisega, mis ei lase juttugi teha mängu hinge panemisest, siis alles oleks operett!

Tõepoolest: kas ei saaks teha üks pidulik etendus, kus oleks tublisti suurendatud orkester, kus Keller ei laulaks ja kus Jürgenson oleks nii hirmus-hirmus kirglik — usun, saal oleks weel enam täis siis ja ka edaspidi.

—kse.

Saatuslik kuldripats.

Kuidas toimus Küttejõu mõrwarite ameerikalik tabamine Narwas.

Nagu peatükk kriminaalromaanist.

Läinud neljapäewa lõuna ajal ilmus Narwas Suurel tänawal asuwasse Friedrich Lustigi kullasseppaärisse kaks hästiriietatud noormeest. Äris wiibis kullasepp Lustig üksinda. Noormehed seletasid, et nad on ostnud 200 krooni eest kulduuri ja nüüd tahawad teada saada selle uuri wäärtust. Uuri waatlusel näis see asi kullasepale kahtlane olewat, sest

kulduuril oli kett wasest.

Kullasepp tuli arwamisele, et tal pole tegemist õige uuri omanikuga. Teine noormees jälle küsis, et kui palju maksab laulatusõrmus, mida ta sõrmes kandis. Kullasepal oli tunne, et nagu teheks need nooredmehed teda riisuda. Ta ütles, et tal wäga kiire töö käsil, öeldes, et nad wõiwad hiljem tagasi tulla. Siis lahkusidki noormehed kullaseppa-ärist. Õhtul kella 1/2 6 paiku tuli üks noormeestest, F Lustigi kullasepaärisse tagasi. Sel momendil oli kullasepal ka abikaasa äris. Sisseastumisel tegi noormees mõned sõnad juttu ja siis tõmbas taskust kullast ripatsi, mille otsas olt

Ludwig Nobeli mälestusmärk,

umbes sama suur kui 10-rublaline kuldraha. Seda mälestusmärki nähes ehmus kullasepp. Temal oli selge, et tema ees seisab röövmõrtsukas. 1874. a. oli kullasepp Fr. Lustig töötanud Peterburis keisrikoja hoowkonna kullaseos Faberze juures. Samal aastal oli Baku õlimagnast Ludwig Nobeli firma, mis asus Peterburis, pühitsenud 25 aasta tegewuse juubelit. Juubeli puhul oli Ludwig Nobel lasknud hoowkonna kullasepal walmistada 100 mälestusmärki. Nende mälestusmärkide walmistamisest wõttis ka osa praegune Narwa kullasepp Fr. Lustig. Tol ajal teenis

L. Nobeli firmas kümnikuna mõrwa ohwriks langenud Aleksander Ossipow

ja teiseks Nobeli firma ametnikuks, kes praegu Eestis wiibib, oli Narwa linawabriku ametnik Saharow. Need mõlemad mehed said juubeli puhul mälestusmärgi. Wabariigi algul asusid Eestisse elama Ossipow ja Saharow ja nõnda sattusid Eestisse kaks nobeli mälestuämärki. Praegu ei ole teada, et Eestis oleks teisi Nobeli ametnikke, kellel seda mälestusmärki olemas. Umbes nädal pärast Aleksander Ossipowi tapmist ilmus Saharow kullasepa Lustigi juure ja lasi parandada Nobeli poolt anneiutud mälestusmärki. Samal ajal seletas ka Saharow kullasepale, et tapetud Aleksander Ossipowil on samasugune mälestusmärk, mida Ludwig Nobel olla Ossipowile annetanud kui artelli wanemale wõi kümnikule. Et seda märki oli jälle kullasepp Lustig walmistanud, nii kõneldi siis pikalt ja laialt Nobeli märgist ja mõrtsukatööst. Kui nüüd läinud neljapäewa õhtul kullasepp Lustig sai noormehelt selle märgi, siis ei olnudki temal enam kahtlust, et märgikandja on mõrtsukas ise, keda waja kinni pidada. Kui Lustig oli külmamere tagasi saanud, siis seletas rahulikult, et ostmise juures ta peaks nägema siiski isikutunnistust. Noormees, kes, nagu hiljem selgus

oli mõrtsukas Schanin,

et mitte ostja ees kahtlust äratada, tõmbas taskust isikutunnistuse, öeldes: „Iga wabariigi kodanikul on isikutunnistus". Kullasep pani mälestusmärgi alla taskusse ja hakkas siis isikutunnistust lähemalt waatama. Kullasepa abikaasa tahtis sel momendil äristi wälja minna, et politseikordniku lähedal olewast postist kohalekutsuda. Et aga kullasepp isikutunnistust kohe tagasi ei annud, näis noormehele, et teda kahtlustatakse. Siis tahtis noormees äkki üle leti kahmata kullasepa käest isikutunnistust, kuid kullasepp oli walwel ja haaras noormehe rinnust kinni ja hakkas kisendama: „Wõtke mõrtsukas kinni..." Samal hetkel jooksis ka äristi tänawele kullasepa abikaasa ja karjus tänawelt abi. Kullasepp, kes jõupooleist oli noormehest nõrgem, ei jõudnud kuigi kaua noormeest kinni pidada. Noormees rebeles kullasepa käest lahti ja jooksis üle tänawa R. Kulbachi hoowi trepist üles, olles arwamisel, et pääseb maja pööningule, kus wõib ära peita.

Kuna mõrwar siit enam edasi ei pääsenud, siis tahtis ta tuldud teed mööda tagasi uulitsale tulla. Siin arreteeriski kordnik mõrwari.

„Peterburg" suleb uksed.

Narwa jääb jällegi ilma ühest suuremast restoranist.

Uuel aastal suleb uksed Narwas wõõrastemaja „Peterburg," kus peamiselt peatusid turistid, kes linna külastama sõitsid. „Peterburgi" wõõrastemaja jääb kinni seepärast, et linnamaksu on nimetatud wõõrastemajale määratud üle 2000 kr. aastas, missugust summat aga wõõrastemaja pidaja ei suuda tasuda. Sel wõõrastemajal päewane kestmine sisetulek läbi aasta on umbes 30 kr. ja igapäewane wäljaminek (linnamaks, üür, kütte, padendimaks ja teised kulud) on 28 krooni.

„Peterburgi" wõõrastemaja pidajaks on majaomanik Küttis, kes alles möödunud suwel selle wõõrastemaja Hrisantowilt üle wõttis. Mõne aasta jooksul läks Hrisantowil „Peterburg" maksma üle 2 miljoni sendi ja nüüd poole aasta jooksul on ka Küttis kenakese summa „kooliraha" maksnud.

Kiriklikud teated.

Peetri kirik.

Wanaaasta wiimasel päewal kell 10 homm. jumalateenistus armulauaga. Õstul kell 6 jumalateenistus armulauaga. Laululehed. Õhtul kell 11 uue aasta wastuwõtmine. Laululehed. Laulu- ja muusikakoor.

Uuel aastal kell 10 homm. jumalateenistus. Laululehed. Laulukoor. Kell 3 p. l. õhtu koguduse liigetele koguduse majas. G. Kiwiste, õpetaja.

Rooma-Katoliku kirik.

Pühapäewal, 31. dets. kell 11 hom. jumalateenistus eestikeelse jutlusega. Wana aasta lõpul pidulik tänujumalateenistus p. altari sakramendi wäljapanemisega ja „Te Deum laudamus" kell 7. õhtul.

Esmaspäewal, 1. jaanuaril kell 11. homm. jumalateenistus poolakeelse jutlusega Õhtujumalateenistus kell 7.

Uus Narwa elektrijaam töötab hästi.

Häda selles, et woolu läheb wähe.

Uus Narwa elektrijaam, mis paari aasta eest käima pandi ja kust elektriwool läheb peamiselt „Kiwiõli" ja „Goldfieldi" kaewandusse, töötab wäga hästi. Elektriwoolu tarwitajad on Narwa elektrijaamaga täiesti rahul. Kuigi woolutarwitajad uue jaamaga rahul, ei saa uus elektrijaam woolutarwitajatega rahul olla sel põhjusel, et woolu wähe tarwitatakse. Praegu läheb woolu waewalt 25%, kuna umbes 75% elektriwoolu uuest jaamast seisab kasutatamata. Kui turbiin on käima lastud, siis annab turbiin elektrit täiekoormatuse ja kõik kasutamata elekter jääb „furnuks", mille eest jaama midagi ei saa.

Juhannes Killipi wiis soowi.

See oli just wanaaasta lõpul, kui „Põhja Kodu" toimetaja wõi peenema keelega öeldud monsieur Er Ha sasis mu toimetusse tulles politunõõbist kinni ja ütles: istu kohe maha ja pane kirja oma uueaasta soowid. Ja noh — ei tea, mis mul siis õige selle wastu pidi olema? Mis puutub soowimisse siis on see wäga kerge. Ainult, et igal inimesel on oma erisoowid.

Et mitte wäga pikalt seda asja teha, siis panen ma otsekohe kirja, mida mina omale soowin uueks aastaks.

Soowin 1) et ma ühel päewal kohtaksin sõpra, kes tuleb mulle wastu ja ütleb: Armas Killip, juba ammu olen ma sulle wõlgu 10 kr., säh, siin ta on, maksan sulle ära.

2) et ärijuht kutsuks mu oma kabinetti ja räägiks nii: Teie, härra Killip, olete alati olnud nii tragi poiss ja kirjutate ilusaid asju. Tänasest peale panen Teile palka juure!

3) et maksuinspektor, kohtupriistaw ja rätsep unustaksid igawesteks ajaks mu aadressi.

4) et ühel esietendusel teaatrisse minnes näeksin seal koos kogu Narwa seltskonna- ja rahameeste-eliidi

5) et mulle tuleks enne walimisi wastu üks lihtne kodanik ja ütleks: mulle on see kolmikutega walimissüsteem täiesti selge ja klaar nagu isanda päew.

Näete — rohkem mul soowe ei ole. Olen tagasihoidlik meesterahwas ja seetõttu ma lepin ainult pisikeste soowidega. Miljonit loteriil ma ei taha — seal on tawaliselt ikka ainult üks sajatuhandik wõimalust.

Aga mulle paistab, et kergem on siiski wõita miljonit, kui näha täideminemast ühtki neist wiiest soowist!

Utria — omapärane küla.

40 talus 31 lesknaist.

Utria küla Peetri wallas on omapärasem küla Eestis — lesknaiste rohkuse poolest. Praegu elab Utria külas 40 perekonda ja 40 perekonnas on 31 lesknaist. Wõib wist küll kindel olla, et Eestis ei leidu enam teist küla, kus lesknaiste protsent oleks nii suur.

Utria lesknaised on enamikus keskealised, kelle mehed suuremalt jaolt loomuliku surma läbi siit maailmast lahkunud. Õnnetu surma läbi on ainult 3 naist omad mehed kaotanud.

Kuulutage meie lehes.

Argipäew protokollis

23. detsembrist kuni 29. detsembrini toimiti Narwas ja Alutagusel warguſi järgmiſelt:

— Illuka wallas Kurtna aſunduſes elutſewal Oskar Kruuſil läks kadama kaſukas. K. hindab oma kahju 15 kroonile.

— 24. detſ. tungiſid wargad Toila jaamas raudteelaste Karl Kangro, Emilie Pajo, Mart Sepa ja Joosep Wösu lukustatud keldriſse, kuid jätſid puutumata keldris olewa toiduainete tagawara. Arwatawasti ſegati näpumehi teolt.

Samal ajal wiiſid wargad ära Toila jaamas elutſewa Marie Pilli korteriſt 20 krooni.

— Narwa-Jöeſuus elutſew Martin Paulus teatas politſeile, et tema lukustamata elutoaſt on warastatud 25 kr. 70 ſenti raha.

— Kreenholmi ametnike klubiſt warastati ſama klubi teenijalt M. Kriidilt 12 kr. 70 ſnt. raha.

— Grigori Hrjapin, Narwa elanik, teatas kriminaalpolitſeile, et temale kuuluwaſt metſaſt Illuka wallas on warastatud 20 kuuſe-männipuu palki.

Narwas, Posti t. nr. 73. elutſew Iwan Gedwill tegi awalduſe, et temalt on warastatud käſiwanker.

— Suurel tän. nr. 20 langes warastele ſaagiks lukustamata majaeeskojaſt Helene Taeteri töukekelk. T. teatas kohe warguſeſt kriminaalpolitſeile. Enne aga kui ametnikud jöudſid asja ſelgitamiſeks midagi teha leidis T., et kelk on warga poolt tagaſi toodud.

— Ööl wastu 23. detſembrit warastati Kreenholm nr. 18. elutſewa Alwiine Simſoni lukustatud ſahwriſt walewötme abil 12 krooni wäärtuſes toiduaineid.

— Narwa walla elanik Johannes Koulin kaebas politſeile, et neil päewil läks Narwas tema hobuereelt kaduma piimakann ſeesolewa koorega.

— Narwa wallas wiiſid wargad ära ſamas wallas elutſewa Oskar Tenno heinamaalt 12 krooni wäärtuſes heinu.

23. detſembril Esta tän. nr. 5 Johannes Seederi korteriſt langes pikanäpumeeſtele ſaagiks 2 kr. 50 ſ. raha. Lukustatud korteri uſſe awaſid wargad walewötme abil.

— Kreenholmi maja nr. 19 ees wargad wiiſid ära Oskar Jöeſaare hobuſe ſaanilt teki. Omaniku kahju 25 kr.

— Kai Pärna, Rakwere tänawa elaniku, kuuriſt warastati heinu.

— Joala tänawal nr 21. aſuwa kullaſepa J. Jeſimowi töökojaſt näpati hõbepaberoſſitoos.

Meie lehte

teeb kogu maa.

Hobuſewargus pühad laupäewal.

24. detſ. öhtul warastati Jöhwis Kohtla-Järwe kaewanduſe hobune ühes ſaaniga. Kaewanduſe kogukahju 310 kr.

Kerjuſed ründawad Kohtla-Järwet.

Wiimaſel ajal on märgata rändamas kaewanduſes majaſt majja terweio trobikonde ſisſeſöitnud „reiſu-kerjuſeid.“ Toidukraam neid ei rahulda, tahetakſe „kindlat waluutat“. Paljudel on kaaſas adwentiſtide ja baptiſtide kirjandus, mida pakkuwad oſta. Kuigi need pühad ajakirjad ei kanna aaſtanumbrit, ſiiski nähtawaſti realiſeeritakſe wanu tagawaru, ſeſt et hind on arweſtatud kadunud markades.

Söltis maamehele otsa.

Möni päew tagaſi teatas Abel Teetlauſi nimeline iſik ametiwöimudele, et Püſſi wallas ſöitis tema wankrile peale kergeweoauto nr. U—200.

T. ſüüdiſtab autojuhti ettewaatamatus ſöidus. Asjaſelgitamiſeks kooſtati protokoll.

K.-ſ. „Wöitlejas“ uueaasta wastuwötmine.

Wanaaasta öhtul korraldab k.-ſ. „Wöitleja“ liikmetele ja nende külalistele traditſiooniliſe wana-aasta äraſaatmiſe ühes teelauaga. Kutſeid ſaab juhatuſeliikmeilt à 75 ſnt.

Lp. tellijaile tähelepanuks!

Uuendage meie lehe tellimine weel wanal aastal!

Narva teaater „Wöitlejas“.

Uuel aastal 1. jaanuaril 1934. a. kell 3.30 p. l.
RAHVAETENDUSEKS
„Heitsid lampidega“
Aug. Mälgu komöödia 4 vaatuses.
Pääs 25 senti. Pääs 25 senti.

Kell 8 öhtul
ALANDATUD HINNAGA
„Mustlase kirg“
Fr. Lehari operett 3 vaatuses.
Näitejuht: R. KULJUS. Muusikajuht. L. VIGLA.
Tantsujuht: A KULJUS. Dekoraator: V. PEIL.
Pääsed: Kr. 1.00 — 25 senti.

Pääsete eelmüük J. Roosipuu kaubamajas, Suur t. 24, H Võhma äris, Joala tän. 16 ja teatri kassas 2 t. enne etenduste algust.

N. E. S. „ILMARINE“.

Pühapäeval, 31. dets. 1933. a. kell 9 öhtul
PEREKONNA-ÖHTU
Vana-aasta ärasaatmine ja uue-aasta vastuvötmine.
KAVAS: Koori- ja soololaulud, pr. E. Kotschnevi balletitrupp ja „Proua toatüdrukuks“ — operett 1 vaat.
Esineb väike tantsitar OLJA. Lõpuks tants.
Sissepääs: seltsiliikmetele vaba, vöörastele liikmete soovitusel à 50 senti.

1. jaanuaril 1934. a. kell 3.30 päeval
RAHVAETENDUSEKS II KORDA
„PUNANE KASS“
K. Hajose operett 3 vaatuses.
Tegevad: terve näitejaskond, pr. Kotschnev'i balletitrupp terves koosseisus, suurendatud orkester. Esineb väike Olja.
Näitejuht: Alexius Sagor. Muusikajuht: L. Vigla.
Pääsmed à 25 senti.

KELL 9 ÖHTUL
SEGAEESKAVAGA PIDU
Kavas: 1) „Proua toatüdrukuks“ — operett 1 vaat
2) H-ra Jervan'i kupleed.
Lõpuks TANTS kella 2-ni öösel. Pääsmed à 30 senti.
JUHATUS.

EELTEADE: Lähemal ajal tuleb esietendusele lastenäidend „Printsess pesunaine“ ehk „Hans Tahmanõo abiga“.

Ämmaemand
M. Bergfeld-Kõrts
Narvas,
Salme tän. 1.
(Tuisu kaupluse vastas).

Uuesti remonteeritud
2 toaline
korter
üürile anda kõigi mõnususega. Sealsamas **lauakaal** ühes pommidega müüa. Peterburgi t. 5. Majaomanik.

:—: **N. E. S. „Ilmarine“** :—:

Laupäewal, 30. detsembril s. a.
Narwa Wabat. Tuletõrje Ühingu auto — sassi, fondi komisjoni korraldusel **N. Wolkonskaja-Meermann'i** osawöttul
„Mamsell Nitouche“
N. Meilhac'i ja A. Millandi operett 3 vaat. G. Herwe muusika.
Tegelased: pr. O. Pällo, A. Willmann, K Wert, pri. O. Annik, D. Kiwimägi, E. Plaan, E Puusep, M Sergejewa, S. Talström, hr. J. Hansing, L Hasow, A. Kuusma, B. Madisson, W. Malts, W. Mirbach, J Muks, W. Muurmetsä, A. Palm, A. Walter H. Wolman.
Koor. Algus kell 8 öhtul. **Orkester.**
Pääsetähed: 1.50—35 s., öppurilele — 25 s., eelmüügil Ühingu juhatuse ja naisgrupi liikmeil, k/m Roosipuu äris, Suur tän. ja etenduse päewal teatrikassas kella 6-st öhtul.

1934. a. on
kaalude, vihtide ja möötude tembeldus Narwas:
11—22 jaan.
Tembeldus toimub linnawalitsuse poolt määratud ruumes.
Kõik kaalud, vihid ja möödud, mis 1931. a. ja wanema templiga varustatud, samuti kus templimärgid rikutud, kuuluvad 1934 a. tooksul uuesti tembeldusе alla Proowikoja juhataja.

Tähelepanu!
avatakse Narvas, Suur t. 14
kohwik
„Havaii“.
Pagari- ja kondiitriäri,
Suur tän. 14.

1. jaanuaril
Muusika iga päev kella 6—½11.
Pühadel ja pühapäevadel kella 5—½11.
Omanik **J. Lepits.**

Veel jõuate

ehtsa ja loomuliku
koduõlle
valmistada hõlpsasti ja odavalt ainult linnaseekstraktist
MALTOSA
Porkuni linnaseekstraktitööstus R. Vanderer, Porkunis.

Teadaanne.

Kukruse Kaevanduse Haridusseltsi loterii võitude väljaloosimine on Kohtu- siseministeeriumi loal **edasilükatud 25. märtsini 1934. a.** Juhatus.

Narwa Linnawalitsuse majanduse osakond ostab 10. jaanuaril 1934. a. kell 11 homm.
kinnisel wähempakkumisel
1850 kantmeetrit ehitusliiwa, kuues iſeſeiswas osas. Kinniſed tempelmaksustatud pakkumiſed tuleb ſiſſe anda majandusosakonda kuni 10. jaan. 1934. a. kell 10 hommikuni. Lähemaid teateid tingimuste kohta annab majandusosakond igal tööpäewal 10—14.
Majandusosakond.

Kuulutus.

8. jaanuaril 1934. a. kell 10 hommikul müüb Rakwere Ühispank Woka wallas, Pühajõe aſunduſes postijaama talus
teiſtkordſel awalikul
wäljapakkumisel
Rakwere ühispangale panditud Otto Jakobſon'i wallaswara: loomad, heinad, põhk, põllutööriistad, mööbel jne.
Rakwere Ühispank.

Ära anda leivatööstus
täieliku sisseseadega. Samas müüa hea
töökohune.
Teateid saab sit

Pühade laupäeval, teel Uusküläst Aleksandri kirikuni **kaotatud**
pruun naisterahva king.
Leidjat palutakse vaevatasu eest ära tuua, Masuti tän. 6

Elan nüüd Suur tän. 15
(Lusti apteegi vastas)
Silmaarst
Dr. S. Kisilbasch
Vastuvötmine ärip. 9—2 p. ja 6—7 öhl.
Pühap. 10—11 e. l.

Võtan vastu
kõiksugu
mehaanika ja trimise töid.
Igasugu masinate remonttööd.
Autogeeniline chveisimine.
Tuleviku tän. 1.
Välja.

Hääd uut aastat oma lugupeetud ärisõpradele soowiwad Jõhwis:

Riidekauplus
A. Lurje
Jõhvis, Kaubamaja nr. 4.

Restoraan „Viroonia“
A. Haugas. Jõhvis.

Rohu- ja värvikauplus
N. Pertens,
Jõhvis.
Lähemal ajal äri uueks asukohaks Rakvere tän. nr. 1.

Kaubamaja
Kr. Saar & Co.
Jõhvis, Turuplats nr. 1.

Pagari- ja kondiitriäri
R. Hindper,
Jõhvis. Narva maanteee nr. 7.

Lihakauplus
A. Kippar,
Jõhvis, kaubamaja nr. 1.

Kauplus
J. Sepp,
Jõhvis.

Jalanõudekauplus
K. Abelov,
Jõhvis, kaubamaja nr. 9.

Riidekauplus
T. Bachval,
Jõhvis, Narva maantee nr. 3.

Vastutav toimetaja August Rosenvald. O.-ü. „Narva Kirjastusühing“ trükk. Väljaandja: O.-ü. „Narva Kirjastusühing“